

Sygnatura akt II Ns 2493/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR K. T.

Protokolant apl. aplikacji sędziowskiej M. G.

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

z udziałem A. H., B. H. i I. I. (1)

o stwierdzenie nabycia spadku po K. H.

postanawia

1. stwierdzić, że spadek po K. H., synu A. i B., zmarłym w dniu 8 kwietnia 2012 roku w Z., ostatnio stale zamieszkałym w Ł., na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyła córka I. I. (1) z domu I. (córka J. K.) w całości;

2. ustalić, że wnioskodawczyni i uczestnicy postępowania ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt II Ns 2493/14

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 21 listopada 2014 roku (data pisma) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po K. H.. Wnioskodawczyni wniosła również o zasądzenie od spadkobiercy na jej rzecz kosztów postępowania, to jest kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotności stawki minimalnej, czyli kwotę 240 złotych, kosztów wniesionej opłaty od wniosku w wysokości 50 złotych, opłaty za pełnomocnictwo w kwocie 17 złotych oraz kosztów poniesionych w celu ustalenia następców prawnych zmarłego, a mianowicie 110 złotych za wniosek o wskazanie następców prawnych wraz z pełnomocnictwem, 39 złotych za odpis skrócony aktu zgonu K. H. wraz z pełnomocnictwem, a także 39 złotych za odpis skrócony aktu małżeństwa A. H. i B. H..

(wniosek – k. 4).

W toku rozprawy w dniu 23 lutego 2015 roku uczestnicy postępowania A. H. i B. H. wnieśli o oddalenie wniosku.

(stanowisko uczestników – protokół rozprawy k. 36-38)

Postanowieniem z dnia 31 marca 2015 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestniczki postępowania małoletnią I. I. (1), za pośrednictwem przedstawiciela ustawowego, matki J. I..

(postanowienie k. 46)

W toku rozprawy w dniu 29 czerwca 2015 roku przedstawicielka ustawowa uczestniczki postępowania I. I. (1) wniosła o oddalenie wniosku.

(stanowisko uczestniczki – protokół rozprawy k. 57-59)

Sąd Rejonowy ustalił, następujący stan faktyczny:

K. H., syn A. i B., zmarł w dniu 8 kwietnia 2012 roku w Z., ostatnio stale zamieszkiwał w Ł.. K. H. w chwili śmierci był kawalerem, pozostawił jedno dziecko I. I. (1). Jego rodzice A. H. i B. H. żyli w chwili jego śmierci. Innych dzieci własnych ani przysposobionych nie miał. K. H. miał siostrę A. S., innego rodzeństwa nie miał. Zmarły nie sporządził testamentu. Nikt z jego spadkobierców nie zrzekł się dziedziczenia, nie odrzucił spadku, ani nie został uznany za niegodnego dziedziczenia. O śmierci K. H. przedstawicielka ustawowa I. I. (1) dowiedziała się w dniu jego śmierci, tj. 9 kwietnia 2012 roku.

(odpis skrócony aktu zgonu spadkodawcy k. 9, odpis skrócony aktu małżeństwa rodziców spadkodawcy k. 10, odpis skrócony aktu urodzenia k. 50, zapewnienie spadkowe złożone przez B. H. k. 37, zapewnienie spadkowe złożone przez przedstawicielkę ustawową wnioskodawczyni k. 58)

I. I. (1) urodziła się w dniu (...) w Ł..

(odpis skrócony aktu urodzenia k. 50)

W tutejszym Sądzie toczyło się postępowanie o ustalenie ojcostwa spadkodawcy wobec małoletniej K. I., które zostało jednak prawomocnie umorzone.

(wniosek- k. 2 oraz postanowienie z dnia 10 lipca 2012 roku- w załączonych aktach VI RC 664/10)

W dniu 27 lipca 2015 roku przedstawicielka ustawowa małoletniej uczestniczki złożyła wniosek o zatwierdzenie uchylenia się małoletniej od skutków niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po K. H.. Wniosek- po jego wyłączeniu do odrębnego rozpoznania- został prawomocnie zwrócony w sprawie zarejestrowanej pod sygnaturą akt II Ns 1945/15).

(kserokopia wniosku- k. 61, zarządzenie- k. 60 i 63)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Stosownie do przepisu art. 926 § 1 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy lub testamentu. Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą. Ponieważ K. H. nie sporządził testamentu, następuje zatem dziedziczenie ustawowe na podstawie cytowanej wyżej ustawy – kodeks cywilny. Zgodnie z art. 925 k.c. spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku, a stosownie do brzmienia art. 924 k.c. spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy. Spadkobiercą może być osoba fizyczna żyjąca w chwili otwarcia spadku, czyli w chwili śmierci spadkodawcy (art. 927 § 1 k.c.). W pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. (art. 931 § 1 k.c.). Ponieważ K. H. zmarł jako kawaler pozostawiając jako jedyne spadkobiercę ustawowego jedną córkę I. I. (1), zatem osoba ta w pierwszej kolejności wchodzi w krąg osób dziedziczących spadek z ustawy. Z ustaleń Sadu wynika, że w jej imieniu nie odrzucono spadku, nie zrzeczono się dziedziczenia; małoletnia uczestniczka nie została także uznana przez sąd za niegodną dziedziczenia.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowił art. 520 § 1 k.p.c. Powołany przepis stanowi zasadę, iż każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Wyjątki od tej zasady zostały ustanowione w dalszych paragrafach art. 520, stanowiąc, iż jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników (§ 2). § 3 zaś stanowi, iż jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na

uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumienne lub oczywiście niewłaściwie. W orzecznictwie i doktrynie zwraca się uwagę, iż w postępowaniu nieprocesowym nie ma „pojedyńku” dwóch przeciwstawnych sobie stron, dlatego też nie można mówić o przegrywającym, który powinien zwrócić koszty postępowania wygrywającemu (por. art. 98 § 1). Przeciwnie, z treści całego art. 520 wynika, że ustawodawca zakłada, że w zasadzie uczestnicy postępowania są w tym samym stopniu zainteresowani jego wynikiem, a orzeczenie sądu udziela ochrony prawnej każdemu uczestnikowi. Dlatego ten, kto poniósł koszty sądowe lub koszty zastępstwa procesowego, nie uzyska zwrotu wydanych kwot od innego uczestnika, ale i nie jest obowiązany do zwracania kosztów poniesionych przez innego uczestnika (tak. Bodio Joanna, Demendecki Tomasz, Jakubecki Andrzej, Marcewicz Olimpia, Telenga Przemysław, Wójcik Mariusz P [w] Komentarz do art. 520 kodeksu postępowania cywilnego, LEX/el. 2010). Jest również przyjmowany pogląd, iż nie istnieje pomiędzy uczestnikami postępowania nieprocesowego w ogóle obowiązek zwrotu kosztów. Stanowisko takie uzasadnione jest niezależnością i samodzielnością udziału w tym postępowaniu każdego jego uczestnika (B. J., Z. A. artykuł Palestra.1995.7-8.58, Lex nr 11671/1). W niniejszej sprawie, mimo iż uczestnicy nie przyłączyli się do wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po K. H. to jednak w toku postępowania nie dokonywali żadnych czynności, nie składali wniosków, które przedłużyły postępowanie lub utrudniały jego przebieg. Wnioskodawczyni była zaś zainteresowana uzyskaniem orzeczenia w tej sprawie z uwagi na nabycie przez nią wierzytelności wobec spadkodawcy. W ocenie Sądu zasada, iż każdy uczestnik postępowania ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie, oznacza bowiem, że obciążają go koszty tej czynności, której sam dokonał, jak i czynności podjętej w jego interesie, także przez sąd, na jego wniosek lub z urzędu (III CZ 47/10 postanow. SN 2010-11-19 LEX nr 970082). Zatem to wnioskodawczyni winna samodzielnie ponieść ciężar swojej części kosztów, jako jedyna zainteresowana uzyskaniem korzyści majątkowej z majątku spadkowego. W postępowaniu nieprocesowym w zasadzie nie ma bowiem podstaw do domagania się przez uczestnika, który poniósł określone koszty, zwrotu ich od pozostałych uczestników (IV CZ 101/10 postanow. SN 2011-01-26 LEX nr 898272). Mając powyższe na względzie należy wskazać, iż nie ma zatem podstaw by obciążyć uczestników kosztami postępowania na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 520 § 2 kpc) lub na zasadzie zawinienia (art. 520 § 3 kpc).

W tej sytuacji o kosztach postępowania decyduje zasada wskazana w art. 520 § 1 kpc. Dlatego należało ustalić, że wnioskodawczyni i uczestnicy postępowania ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie i orzec jak w punkcie 2 postanowienia.